

РЕШЕНИЕ

№ 4418

гр. *****, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 178 СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Г.СТ.Т.

при участието на секретаря Н.СТ.Т.
като разгледа докладваното от Г.СТ.Т. Гражданско дело № 20221110151269 по описа за 2022 година

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 405 от КЗ във р. с чл. 384, ал. 2, т. 2 от КЗ за осъждане на ответника ЗД "Б.И." АД да заплати на ищеца Й. Г. Х., сумата от 15639,40 лева /увеличение на размера на иска от 1250 лева на 15639,40 лева е поискано от ищеца с молба от 21.11.2023 г. и е допуснато с протоколно определение от 12.02.2024 г./, представляваща застрахователно обезщетение по полица за „АВТОКАСКО“ № ***** от 05.08.2019 г., сключена между „Т.Л.“ ООД, ЕИК *****, с правопреемник „Т.Л.“ АД, ЕИК *****, и ответника „Б.И.“ АД, ЕИК *****, за причинени вреди вследствие на умишлен палеж, станал на 03.09.2017 г. в гр. *****, на ул. „Р“ № 2, на лек автомобил „М“, модел „Г*****“, рег. № *****, ведно със законната лихва от датата на завеждане на щетата - 10.09.2020 г. до окончателно изплащане на главницата.

Ищецът чрез упълномощения си процесуален представител твърди, че има качеството на лизингополучател по договор за финансов лизинг от 05.09.2019 г., сключен с „Т.Л.“ ООД за лизингова вещ лек автомобил „М“, модел „Г*****“, рег. № *****, който бил застрахован по имуществена застраховка „Автокаска“ при ответното дружество. Сочи, че на 03.09.2017 г., в гр. *****, на ул. „Р“ № 2, в периода на покритие на застраховка, обективирана в полицата, по която покрит застрахователен риск е палежи и пожар, вкл. последиците от гасенето му, застрахованата вещ била запалена и увредена изцяло. За пожара е образувано досъдебно производство, което е спряно. Ищецът завел при ответника щета № 1903029817 за причинени вреди. Ответното дружество заплатило обезщетение в размер на 66333,60 лева на лизингодателя „Т.Л.“ ООД, като разликата между вредите и изплатеното обезщетение е преведа от лизингодателя на ищцата. Твърди, че

вредите на МПС са в по-висок от определения от застрахователя размер, поради което прави искане ответникът да бъде осъден да му заплати исковата сума. Претендира разноски.

В срока за отговора на исковата молба по чл. 131 от ГПК, ответникът оспорва предявения иск като недопустим, евентуално неоснователен. Сочи, че ищецът не е материално правно легитимиран да получи обезщетението, тъй като няма качеството на застраховано лице по полицата „АВТОКАСКО“, защото собственик на вещта е лизингодателя „Т.Л.“ ООД. На следващо място поддържа, че с извънсъдебно заплатената сума ответникът изцяло е изпълнил задължението си да заплати застрахователно обезщетение, тъй като тя е определена законосъобразно. Прави искане претенцията да бъде отхвърлена. Претендира разноски. Представя списък по чл. 80 от ГПК. Възразява за разноските на насрещната страна.

Съдът, като съобрази становищата на страните и доказателствата по делото, достигна до следните фактически и правни изводи:

Исковата молба е редовна, а предявените с нея искове са процесуално допустими. За да бъде основателен предявения иск ищецът следва да докаже следните обстоятелства: че има правото да получи претендираното обезщетение в качеството си на собственик на автомобила; възникване на валидно застрахователно правоотношение за автомобила; настъпване в срока на застрахователното покритие на застрахователно събитие, за което застрахователят носи риска, причинна връзка между застрахователното събитие и настъпилите вреди, както и размера на вредите.

Страните по делото не спорят и с обявления за окончателен доклад по делото съдът е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК следните обстоятелства: 1/ че лек автомобил „М“, модел „Г*****“, рег. № ***** е бил застрахован при ответника по застраховка застраховка „Автокаска“ с полица № ***** от 05.08.2019 г. сключена между „Т.Л.“ ООД, ЕИК ******, с правопреемник „Т.Л.“ АД, ЕИК *****; 2/ че към застрахователното правоотношение приложение намират представените от ответника ОУ; 3/ че ищцата има качеството на лизингополучател по Договор за финансов лизинг от 05.09.2019 г., сключен с „Т.Л.“ ООД за описания лек автомобил; 4/ че на 03.09.2017 г. в гр. ******, на ул. „Р“ № 2, застрахованата вещ е увредена вследствие на палеж; 5/ за събитието е образувана щета, по която ответникът е платил в полза на „Т.Л.“ АД, ЕИК ******, сумата от 66333,60 лева.

От приетата и неоспорена от страните застрахователна полица по застраховка "Автокаска" на МПС № ***** се установява, че на 05.08.2019 г. между "Т.К." ООД в качеството си на застраховащ и ЗД "Б.И." АД, в качеството си на застраховател, е сключен договор за имуществена застраховка "Каско" на процесното МПС със срок на действие от 18,00ч. на 05.08.2019 г. до 24,00ч. на 04.08.2020 г., като застрахован по полицата и собственик на автомобила е "Турра Кредит" ООД. От Добавък № 1 към посочената полица се установява, че застрахователното покритие на застрахованото МПС е разширено с покрит риск по клауза „Пълно Каско“ на

територията на страните от ЕС и ЕИП.

От приетите и неоспорени от страните заключения по съдебно-автотехническата експертиза и допълнителната съдебно-автотехническа експертиза се установява, че действителната стойност на процесния автомобил към датата на настъпване на застрахователното събитие /04.09.2019 г./ е 81 973 лева, а стойността, необходима за възстановяване на вредите по процесното МПС отново по средни пазарни цени към датата на ПТП, е по-висока от 70% от стойността на автомобила.

С оглед на това е налице тотална щета на превозното средство по смисъла на чл. 390, ал. 2 КЗ, тъй като стойността, необходима за възстановяване на вредите надхвърля 70 на сто от действителната стойност на увреденото МПС към датата на увреждането.

При така изложената доказателствена съвкупност съдът намира за основателно релевираното от ответника с отговора на исковата молба възражение за липса на активна материалноправна легитимация на ищцовото дружество.

Видно от описаната застрахователна полица и договора за прехвърляне на собствеността, през периода на действието на договора за застраховка ищецът е бил лизингополучател на процесното МПС, а негов собственик е бил лизингодателят "Т.К." ООД с правата на застрахован.

Съгласно нормата на чл. 384, ал. 2 КЗ, при застраховка на лизингово имущество, лизингополучателят също има права на застрахован, като при частични вреди /чл. 384, ал. 2, т. 1 КЗ/ обезщетението се изплаща на лизингополучателя, а при кражба или тотална щета на лизинговото имущество /чл. 384, ал. 2, т. 2 КЗ/, застрахователното обезщетение се изплаща на лизингодателя.

Тъй като отговорността на застрахователя по прекия иск произтича от договора за имуществена застраховка, сключен при действието на КЗ /в сила от 01.01.2016 г. /, активно легитимираното лице по вземането за изплащане на застрахователно обезщетение се определя именно от посочената специална норма от Кодекса на застраховането, а не от общата норма на чл. 343 ТЗ.

Съобразно така установеното законово разграничение, в хипотеза като настоящата, в която е налице тотална щета на лизинговото имущество, активно материалноправно легитимиран да претендира плащане на застрахователят обезщетение съгласно правилото на чл. 384, ал. 2, т. 2 КЗ е лизингодателят, а не лизингополучателят-ищец.

Установеното в чл. 384, ал. 3 КЗ правило касае вътрешните отношения между страните по лизинговия договор, а не и задължението на застрахователя за плащане на обезщетението, нито лицето, на което застрахователят дължи плащането.

Лизингополучателят по договора за лизинг не разполага с пряк иск срещу застрахователя за обезщетението, защото той не е собственик на вещта. Пряк иск срещу застрахователя е легитимиран да предяви лизингодателят. Лизингополучателят може при бездействие на лизингодателя да предяви

косвен иск за изплащане на обезщетението срещу застрахователя, по който като съищец участва лизингодателят, комуто ответникът се осъжда да заплати обезщетение, в случай че искът е основателен. След получаване на обезщетението лизингодателят погасява с него съществуващите задължения по договора за лизинг, след което превежда остатъка от обезщетението на лизингополучателя.

В случая ищецът не твърди и не доказва да е налице придобиване от него на лизинговата вещь в срока на покритието по договора за застраховка. Той сочи, че е настъпил покрит риск в срока на покритието и ищецът в качеството му на лизингополучател е предявил претенция за изплащане на обезщетение. Така ищецът не твърди да е встъпил в правата на застрахован поради придобиване на актива в срока на действие на договора по смисъла на чл. 413, ал. 1 КЗ.

Ищецът не твърди и след постановения отказ на застрахователя да заплати обезщетение, адресирано до лизингодателя, то последният да е прехвърлил на лизингополучателя и ищец правото на собственост над останките от МПС.

Не се твърди и не се доказва и между застрахования лизингодател и ищеца да е сключен договор за цесия, по силата на който ищецът да е придобил правото на застрахователно обезщетение за пълна загуба на застрахованата по процесната полица вещь.

Съгласно нормата на чл. 405, ал. 1 КЗ, вземането за изплащане на застрахователното обезщетение възниква на датата на настъпване на застрахователното събитие и в случая към тази дата вземането е възникнало за лизингодателя "Т.К." ООД.

Нито преди уврежданите на процесното МПС, нито след него се установява прехвърляне на правото на собственост върху автомобила от лизингодателя на лизингополучателя. Напротив, от молба от 10.10.2023 г. е видно, че ищецът не е запознат с това какво се е случило с останките на процесното МПС, дезинтересирал се е от тях, а не твърди да ги е придобил /каквато хипотеза е разгледал САС в Решение № 416 от 3.04.2023 г. по в. гр. д. № 2342/2022 г., или СГС в Решение № 440 от 23.01.2024 г. по в. гр. д. № 5553/2023 г./.

Не се твърди и установява да е прехвърлено в полза на лизингополучателя и вземането на застрахования лизингодател срещу застрахователя /каквато хипотеза е установил СГС в Решение № 354 от 16.03.2023 г. на СГС по т. д. № 1434/2022 г./.

Ето защо съдът намира, че ищецът Й. Х. Г. не е активно материалноправно легитимиран по процесното вземане за изплащане на застрахователно обезщетение, поради което предявеният главен иск е неоснователен и следва да бъде отхвърлен изцяло.

Цитираната в исковата молба практика на ВКС е неотносима. Решение № 170/2012 г. по т.д. № 806/2010 г. не разглежда хипотеза на претендирано застрахователно обезщетение. По гр. Д. № 670/2009 г. на второ гражданско отделение на ВКС е постановено определение № 873/200 г. за недопускане до

касационно обжалване, като предмет на делото е разпределение на ползването на недвижим имот по чл. 32 ЗС. Тълкуването, дадено от ВКС в Решение № 24/2016 г. по т.д.№ 1526/2014 год. на ВКС-ТК, I т.о., по никакъв начин не е относимо към правните въпроси в настоящия спор или към установеното фактическо положение. Решение № 67/2019 г. по т.д.№ 1553/2018 год. на ВКС-ТК, второ т.о. е по прилагането на чл. 343 ТЗ, но това е общата норма, която не намира приложение, когато са налице предпоставките за прилагане на чл. 384 КЗ.

С оглед неоснователността на главния иск, неоснователен е и обусловеният от него акцесорен иск за изплащане на мораторна лихва.

По разноските.

При този изход от спора, право на разноски има единствено ответникът. Същият е сторил разноски за депозити за възнаграждения на вещи лица и за призоваване на свидетели в общ размер на 425 лева, претендирал е и юрисконсултско възнаграждение, чийто размер съдът определи на 100 лева или общо 525 лева, които следва да бъдат присъдени на ответника.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Й. Г. Х., ЕГН *****, срещу ЗД "Б.И." АД, ЕИК: *****, осъдителни иски с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на сумата от 15639,40 лева, представляваща застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди върху МПС "М Г****", с рег. № СВ9948НТ от настъпило на 03.09.2019 г., в гр. *****, ул. „Р“ № 22, застрахователно събитие по застрахователна полица за застраховка Каско № *****/05.08.2019 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 10.09.2020 г. /датата на завеждане на щетата/ до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА Й. Г. Х., ЕГН *****, да заплати на ЗД "Б.И." АД, ЕИК: *****, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от 525 лева, представляваща сторените по гр. д. № 51269/2022 г. по описа на СРС, 178 състав, разноски.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____